

Töö number: 2020-0085
Tellija Logman Invest AS
Konsultant Skepast&Puhkim OÜ
Laki põik 2, 12919 Tallinn
Telefon: +372 664 5808; e-post: info@skpk.ee
Registrikood: 11255795

Kuupäev 27.09.2021

Meeruse sadamaala loodusväärtuste inventuur

Aruanne

Versioon **1**
Kuupäev **27.09.2021**
Koostanud: **Raimo Pajula**
Kontrollinud: **Veronika Verš**

Projekti nr **2020-0085**

SKEPAST&PUHKIM OÜ
Laki põik 2
12919 Tallinn
Registrikood 11255795
tel +372 664 5808
e-mail info@skpk.ee
www.skpk.ee

Sissejuhatus

Tallinna Linnavolikogu algatas 17.09.2020 otsusega nr 85 Meeruse sadamaala detailplaneeringu (DP) koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) läbiviimise. DP koostamise eesmärk on Meeruse kaubasadama alal lõpetada tootmis-, transpordi- ja laondustegevus, muuta ala tootmissihtotstarve segahoonestusala juhtotstarbeks ning määrata alale ehitusõigus 2-7-korruseliste äri- ja eluhoonete ehitamiseks. DP alale on moodustatud 22 krunti (elamu-, äri- ja transpordimaa). Kruuntidele on kavandatud uued ja kaasaegsed hooned, mis võimaldab pakkuda kvaliteetseid elamis- ja äripindu Põhja-Tallinna piirkonnas. DP alale luuakse avalikult kasutatav rannapromenaad.

Joonis 1. Meeruse sadamaala detailplaneeringu ala asukohaskeem. Aluskaart: Maa-ameti fotokaart 2021

Käesolev Meeruse sadamaala loodusväärtuste inventuur viidi läbi DP alal (Joonis 1), mis paikneb Tallinna linnas Põhja-Tallinna linnaosas Kopliranna tn 47, Kopliranna tn 49, Kopliranna tn 53b ja Klaasi tn 1 kinnistutel. Ala paikneb Kopli poolsaare edelarannikul ning piirneb Kopli lahega. Töö eesmärgiks on selgitada välja ala looduslikud väärtused ning kaitstavate liikide ja väärtuslike koosluste esinemine DP alal. Loodusväärtuste inventuuri viis läbi bioloogi haridusega keskkonnaekspert Raimo Pajula. Ekspert omab taimekoosluste inventeerimise ja seire ning samuti loomastiku inventeerimise kogemust.

Inventuuri käigus külastati DP ala kahel korral: kevadel 28. mail ja kesksuvel 08. juulil 2021. Ala käidi mõlemal korral hoolikalt läbi, et tuvastada võimalike kaitstavate liikide ning muude loodusväärtuste esinemine. Taimkattega ala kaardistati välitöödel kogutud info ning aerofotode abil. Kaardistuse alusena kasutati Maa-ameti ortofotot ja valemvärvilist ehk nn metsanduslikku aerofotot. Välitöödel fikseeriti kohatud looma- ja linnuliigid ning nende tegevusjäljed.

Inventeeritud ala taimkate

Inventeeritud ala ehk DP ala kogupindala koos merealaga on ca 14,2 hektarit. Piirkonnas levivad looduslikult savikad ja liivased mullad, kuid ala on erinevate inimtegevustega sedavõrd ümber kujundatud, sh täidetud ja tasandatud, et looduslikke muldasid alal säilinud pole. Kuna tegemist on kaubasadama alaga, siis katavad enamuse alast tehiskattega (asfalt, betoon, killustik või kruusakate) laoplatsid, ning valdaval osal alast igasugune taimkate puudub (Foto 1).

Foto 1. Meeruse sadamaala keskosa laoplatside ja puistematerjalide hunnikutega, vaade ala kesk-loodeosast kagu suunas (08.07.2021 foto). Piirkonnas esineb vaid paigutine hõre taimestik

Taimkattega alad katavad DP alast ca 1,2 ha (Joonis 2). Kuna DP ala ulatub sadamaalast väljapoole, siis hõlmab see ka sadamaalast väljapoole jäävaid taimkattega alasid, sh linnahaljastust Ankrutänavas piirkonnas. Sadamaalale jääb taimestunud alasid ca 1 ha ulatuses. Taimkattega alade puhul valdab spontaanselt kujunenud väheväärtuslik ruderaaltaimestik (jätmaadele iseloomulik taimestik). Niiskusrežiimilt on taimkattega alad pigem suhteliselt kuivad, kuna alal valitseb arvestatav kalle mere suunas, mistõttu sademete veed voolavad alalt kiirelt ära.

Tihedamalt taimestunud, ehk taimkattega alasid, esineb enam DP ala loode- ja põhjaosas, kus levivad erineva tihedusega rohustuga tühermaad (Foto 2 ja Foto 3) ning vähesed rohumaad või muruala sarnased kooslused (Foto 4). Tihedama rohustuga alasid on ilmselt kord aastas niidetud (08. juulil oli suur osa alast suhteliselt värskelt niidetud, väiksem ala oli niidetud juba 28. mail), murulaadse taimkattega alasid niidetakse aastas mitu korda. DP ala loodeservas slipi poolisel alal (Foto 2) levib lopsakas hooldamata niidu- ja ruderaaltaimestiku vahepealne suhteliselt kõrgekasvuline kooslus (domineerivad kõrrelised, ussikeel, tõlkjas, soolikarohi, raudrohi, põldohakas), enamuse sellest jääb DP alast väljapoole (Bekkeri sadama alale).

Ruderaaltaimestik valdab ka sadamaala põhjapoolses, merest kõige kaugemale ulatuvas osas. Sadamaalast väljapoole ulatuvas DP ala põhjatipus, Ankrutänavas piirkonnas, esineb regulaarselt hooldatavaid murualasid ja Ankrutänavas 13 kortermaja ette on rajatud kõrghaljastus. Hõredat või ajutist taimestikku esineb ka vanemate puistematerjalide hunnikute servades, alal paiknevatel kivihunnikutel ning isegi kaidel ning hoonete ääres. Asfaldil ja kivipindadel on kõige tavalisemaks liigiks harilik kukehari.

Joonis 2. Taimkattega alade (tähistatud rohelisega) levik DP alal (piiritletud punase joonega). Aluskaart: Maa-ameti fotokaart 2021

Alal olev spontaanselt kujunenud taimkate on pidevas muutumises, sõltuvalt materjalide ladustamisest ja äraveost ning muudest alal toimuvatest tegevustest. Seetõttu ei saagi püsivat taimkatet suuremale osale alast kujuneda.

Kõrghaljastust ehk puid ja põõsaid esineb sadamaalal väga vähe. Valdav osa alast on ilma igasuguse puittaimestikuta. Sadama territooriumi pääslla juures kasvab üksik haljastuslikku väärtust omav mänd ning sellest veidi loode pool ala aia ääres põõsakujulised kreegipuud. Pääslla kõrval (sadama kontorihoonest kirdes) on rajatud haljastus enelate ja ungari sirelitega. Sadamaala tühermaadel ja hoonete seinete ääres kasvab üksikuid jalakaid, kaski, pajusid, vahtraid ja saarvahtraid. Enamasti on tegemist noorte ja kuni mõne meetri kõrguste spontaanselt kasvanud puudega. Sadama alalt välja ulatuvas planeeringuala põhjatipus Ankru tänava ääres (Ankru tn 13 kortermaja ees) on rajatud kõrghaljastus kaskede, hobukastanite, pihlakate, pärnade ja jalakate näol.

Kaitstavaid taimeliike inventuuri käigus ei tuvastatud, samuti ei esine alal kaitstavatele liikidele sobivaid looduslikke kasvukohti.

Looduslike taimekooslusi alal säilinud ega alale kujunenud ei ole, samuti puuduvad alal eeldused väärtuslike koosluste kujunemiseks.

Invasiivseid võõrliike alal ei tuvastatud.

Kokkuvõttes on DP alal taimkate suhteliselt vähe levinud ning taimestiku ja taimkatte looduslik väärtus on madal. Inventeeritud alal puudub looduskaitseline väärtus ning taimestunud alade väärtus rohealana on väikene. Sadamaalal puudub ka oluline haljastuslik väärtus. Haljastuslik väärtus on

vaid DP ala põhjatipus sadamaalast väljaspool Ankru tn 13 kortermaja ees asuval kõrghaljastusel ja sadama pääsla juurde rajatud haljastusel.

Foto 2. Tihedam ja kõrgekasvulisem ruderaaltaimkate DP ala loodeosas, vaade edelasse (08.07.2021 foto)

Foto 3. Ruderaaltaimkate DP ala loode-keskosas, ka vanad ehitusjätmete/pinnase hunnikud on taimestunud, vaade lõunasse (08.07.2021 foto)

Foto 4. Taimestunud niidetav ala sadamaala põhjaosas, vaade kirdesse (28.05.2021 foto)

Inventeeritud ala loomastik

Kuna DP ala näol on tegemist tehniliku linnakeskkonnaga (sadama- ja tööstusalaga), siis püsivad väljakujunenud looduslikku loomastikku, ega ka sellele sobivaid elupaiku alal ei esine. Suurulukite sattumine alale on praktiliselt välistatud, kuna nende jaoks sobivad elupaigad puuduvad nii alal kui ka naabruses, lisaks on sadamaala tarastatud. Väikeimetajaist tuvastati alal siiski halljänese (*Lepus europaeus*) esinemine, kelle näol on tegu urbaniseerunud ja Tallinna linnas suhteliselt tavalise liigiga. DP ala taimestunud piirkonnad pakuvad tõenäoliselt elupaiku pisiimetajatele, eeskätt närilistele. Ulukite liikumist takistab sadama ala ümbritsev võrkaed, kuid tõenäoliselt pääsevad ka jäneseid sellest läbi või ümber. Arvestades planeeringuala paiknemist on kaitsealuste loomaliikide sattumine planeeringualale ebatõenäoline, seda ka ajutiselt.

Linnustiku osas on DP ala suhteliselt vaene, kuna alal valdavad tehnogeensed pinnad, ehitised ja laoplatsid (Foto 1). Linnustikule avaldavad mõju ka häiringud, mida alal pidevalt liiguvad masinad ning inimesed põhjustavad. Inventuuri käigus tuvastati hõbekajakas (*Larus argentatus*) pesitsemine DP ala idaosas hoonete katusel. Hõbekajaka näol on tegu urbaniseerunud ja linnakeskkonnas pesitseva liigiga. Ala kasutavad ka tavalised linnakeskkonnas elutsevad liigid nagu hallvares (*Corvus cornix*), harakas (*Pica pica*), kaelushakk (*Corvus monedula soemmeringii*), kodutuvi (*Columba livia var. domestica*), koduvarblane (*Passer domesticus*) ning lisaks hõbekajakale ka naerukajakas (*Larus ridibundus*) ja merikajakas (*Larus marinus*).

DP alal sadama akvatooriumil kohati toituvaid randtiirusid (*Sterna paradisaea*). Sadamaala akvatooriumist lõunas, DP ala naabruses registreeriti rägapartide (*Anas querquedula*) paar. E-elurikkuse andmebaasi andmetel on alal vaadeldud ka ronka (*Corvus corax*) ja käblikut (*Troglodytes troglodytes*). Kuna DP alal on vähe puid ja põõsaid, siis puistute ja põõsastike linnustiku elupaigad alal praktiliselt puuduvad. Suhteliselt väikesed taimestunud tühermaa alad pakuvad võimalikke elupaiku maas pesitsevale lindudele. Tegemine pole siiski kuigi soodsate elupaikadega, kuna valitseb suur pesarüüste oht alale pääsevate hulkuvate kasside (keda alal kohati) näol. Sadama akvatooriumi ala

ja DP ala piirkonna merealaid kasutavad veelinnud nagu erinevad partlased, kajakad ja tiirud. Kuna sadama alal looduslik rand puudub ja selle asemel on kaid ja kaldakindlustused ning häiringute tase on suhteliselt kõrge, siis arvestatavad ranniku- ja veelinnustiku pesitsuspaigad alal puuduvad. Kuna DP alal pole looduslikku randa, vaid püstloodsed sadamakaid, siis ei ole alal toitumispaiku rannal ja madalvees toituvatele lindudele.

Kokkuvõttes on DP ala linnustik suhteliselt vaene ja ala väärtus linnustiku elupaigana on üsna madal. Kaitstavaid linnuliike alal ei kohatud, samuti puuduvad alal neile sobivad looduslikud elupaigad.

Kahepaiksetele sobivad sigimispaigad (sigimisveekogud) DP alal ja selle piirkonnas puuduvad, seega tõenäoliselt alal kahepaiksed puuduvad. Seda kinnitab ka fakt, et välitöödel kahepaikseid ei kohatud. Samuti puuduvad tõenäoliselt alal roomajad ja neile sobivad elupaigad.